

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟ ΧΤΕΣ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΜΑΣ

Γ.Σ. «ΠΡΑΞΑΝΔΡΟΣ» ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ

**Από το Φιλελεύθερο, 4/5/08. Επιμέλεια: Γιώργου Λιναρά.
Πηγή: «Ιστορία του Κυπριακού Αθλητισμού», Ανδρέα Χ΄Βασιλείου.**

(Κερύνεια, αρχές Γενάρη 1919)

Οι αδελφοί Αλέξανδρος και Κώστας Φυτός από τη Λεμεσό, γνωστοί παγκυπριόνικες επί σειρά ετών, βρίσκονταν στην Κερύνεια ύστερα από πρόσκληση του εμπόρου Σάββα Σεβέρη, για την κατασκευή ενός καϊκιού.

Τις ελεύθερές τους ώρες τους έβρισκε κανείς στη Σεβέρειο Σχολή είτε για να προπονηθούν είτε, για να παρακολουθήσουν τα παιδιά προπονούμενα στη γυμναστική και τον αθλητισμό. Διευθυντής της Σχολής ήταν

ο Γεώργιος Καραγιάννης από το Δίκωμο, υποδιευθυντής ο Κώστας Λάπας από το Στρόβολο και δάσκαλος ο Σάββας Ζαβογιάννης από τον Άγιο Επίκτητο.

Η εισήγηση των δυο πρωταθλητών για διοργάνωση αγώνων στην Κερυνεια ήταν και η αφορμή της δημιουργίας του Γυμναστικού Συλλόγου της πόλης.

24/3/1919 – Α' Επαρχιακοί

Στις 24 Μαρτίου 1919, με πρωτοβουλία του διευθυντή της Σεβερείου και των δασκάλων Ζαβογιάννη και Λάπα και με βασικό υποστηρικτή το Μητροπολίτη Κυρηνείας Μακάριο, έγιναν οι πρώτοι επαρχιακοί αγώνες. Ο Μητροπολίτης απηύθυνε ενθουσιώδη χαιρετισμό, επαίνεσε τους αθλητές και δεν απέκρυψε τη χαρά του, διότι ο διακαής του πόθος να δει αγώνες στην Κερυνεια εκπληρωνόταν.

Την επομένη το πρωί τελέστηκε δοξολογία μετά το τέλος της οποίας μίλησε ο διευθυντής της Σεβερείου. Ακολούθησε επιβλητική παρέλαση, η οποία κατέληξε στη Μητρόπολη.

Το απόγευμα συνεχίστηκαν οι αγώνες με μεγάλη τάξη και μεγαλοπρέπεια.

Ο Μητροπολίτης, κηρύττοντας τη λήξη των Α' Επαρχιακών Αγώνων της Κερύνειας είπε: «Αν θέλουμε να καταρτίσωμεν αγωνιστάς δυναμένους να φιλονικήσωσι τον στέφανον μεγαλυτέρων αγώνων, πρέπει να γυμναζώμεθα, πρέπει να ιδρύσωμεν Γυμναστικόν Σύλλογον, πρέπει να ιδρύσωμεν Γυμναστήριον».

Όλοι τον οβολόν τους...

Πρόσφερε δε για το σκοπό αυτό δέκα λίρες εκ μέρους της Μητρόπολης και τρεις εκ μέρους του ιδίου. Τότε ο ενθουσιασμός κορυφώθηκε. Όλοι, πλούσιοι και φτωχοί,

γέροντες και νέοι, παιδιά και γυναίκες, έσπευσαν να εγγραφούν ως ιδρυτές του Συλλόγου και να προσφέρουν τον οβολόν τους. Ο Δήμαρχος Χαρίλαος Δημητριάδης πρόσφερε 5 λίρες, ο ευεργέτης της πόλης Σάββας Χαραλάμπους 10 λίρες, οι Σπύρος Κ. Χαραλαμπίδης, Νικόλαος Καρατζιάς,

Π. Αγαθαγγέλου, Δημήτριος Χαραλάμπους και Κώστας Χ. Φιερός ανά 5 λίρες, ο Νίκος Χ. Φιερός 6 λίρες, ο Γεώργιος Λοϊζίδης 4 λίρες και ο Σολομωνίδης 3 λίρες. Όλοι γενικά οι παριστάμενοι έδιδαν από το υστέρημά τους. Χαρακτηριστική ήταν η περίπτωση του Τούρκου επιλοχία Τζεμάλ, ο οποίος με ενθουσιασμό διέσχισε το πλήθος και ζήτησε από το Μητροπολίτη να εγγραφεί και αυτός ως ιδρυτής του Γυμναστικού Συλλόγου και προσέφερε ως συνδρομή μία λίρα. Το βράδυ, από ομάδα ερασιτεχνών ανεβάστηκε το δράμα «Αι παραμοναί της Εθνικής Επανάστασεως». Από τους αγώνες και το δράμα εισπράχθηκε ποσό 20 λιρών, το οποίο κατατέθηκε υπέρ του Συλλόγου.

Ο Σάββας Χρίστης θυμάται

Όμως, ας αφήσουμε το Σάββα Χρίστη να μας μεταφέρει στο πνεύμα της εποχής εκείνης που η Κερύνεια δημιουργούσε το δικό της Γυμναστικό Συλλογο:

«Κάποιο δειλινό τότε, στην εσωτερική αυλή του "Σεβερείου" αρρεναγωγείου της πόλης μας γίνονταν οι εξετάσεις του σχολείου στη γυμναστική. Σε κείνη την περίσταση απάνω γεννήθηκε

ο Γυμναστικός Συλλογος, ο Πράξανδρος. Πρώτος γονιός του ήταν ο από την αρχή της αρχιερατείας του ονειρευτής του,

ο τότε Μητροπολίτης και Αρχιεπίσκοπός μας, ο αείμνηστος Μακάριος ο Β'.

Αιωνία του η μνήμη

Γονιοί του στάθηκαν ο τότε και μέχρι σήμερα – εκτός από τη διοριστική οκταετία – δήμαρχός μας κ. Χαρίλαος Δημητριάδης και οι τότε Διευθυντής και δάσκαλοι του Σεβερείου αγαπητοί μου φίλοι, Γεώργιος Καραγιάννης, μεταλαμπαδευτής της Ελληνικής παιδείας και σήμερα, Κώστας Λάππας, ανώτερος υπάλληλος τώρα στο Τμήμα Δημοτικών Σχολείων του Γραφείου Παιδείας και Σάββας Ζαβογιάννης (Σαββίδης μέχρι το 1918) ιατρός στην Αμερική σήμερα και μοχλός της ενωτικής μας κίνησης στη χώρα εκείνη.

Νονός του έγινε ο κ. Καραγιάννης με προτίμηση στον οικιστή της Λαπήθου, από το σύντροφό του τον Κηφέα, οικιστή της πόλης μας. Του νεογέννητου Συλλόγου την προεδρία τη δώσανε σε μας, λόγοι παράξενοι χωρίς να είχαμε πάρει κανένα μέρος στην ίδρυσή του, χωρίς να βρισκόμαστε καν στη συγκέντρωση που γεννήθηκε.

Ο φόβος του μακαριστού Μακαρίου για τις γλωσσικές μου ιδέες σχεδίασε το μεταφύτευμά μου από τη Σχολική Εφορεία στο Γυμναστικό Συλλογο. Κι αρχή που αποδέκτηκα στη ζωή μου: Είμαι άνθρωπος και τίποτες από τα καταπιάσματα του ανθρώπου ξένο για μένα δεν κρατώ, μου έδωσε κουράγιο να μην αρνηθώ τη βοήθειά μου, όση κι όποια κι αν ήταν.

Κάπου δεκατρία χρόνια κράτησε του Γ.Σ. ΠΡΑΞΑΝΔΡΟΣ η δράση στην περίοδο εκείνη, με διάδοχό μου τον καλό μου φίλο Ευθύβουλο Ανθούλη στα τελευταία τέσσερα χρόνια. Μαζί με τις φυλακίσεις και τις εξορίες διαλεκτών παιδιών του νησιού μας, του 1931 το σιμόνι έρριξε και το συλλογο τούτο σε μισολήθαργο.

Έγνοια το γήπεδο

Όποια κι αν ήταν όμως η κατάστασή του, ποτέ δεν έπαψε να στυλώνεται μπροστά μας η έγνοια του γηπέδου, με κάποιο μικρό ταμείο που είχε σχηματιστεί από τη μέρα της ίδρυσής του.

Δόξα να 'χει ο Θεός. Τιμή και δόξα να χαρίζει σε κείνους που υπηρετούν τα θελήματά του.

Στο ξαναζωντάνεμα του συλλόγου με την πνοή των αποφάσεων του Γυμνασίου μας, βρέθηκε και η λύση για το πρόβλημα του γηπέδου.

Η μεγάλη καρδιά του αγαπητού μας δημάρχου μας έλυσε το μεγάλο τούτο πρόβλημα. Μας χάρισε όλη την έκταση που μας χρειαζόταν κατά τις πληροφορίες που είχαμε πάρει απ' όπου μπορούσε να μας δοθούν πιο έγκυρα.

Ανίκανη είναι η γλώσσα μου να τον ευχαριστήσει καθώς πρέπει. Μα στην καρδιά μας, στις Κερυνειας την καρδιά, θα μείνει πάντα χαραγμένο τ' όνομά του και για την ευγενικιά και μεγάλη τούτη πράξη του, κοντά στη δημαρχιακή του πολιτεία".